

Provkonstruktion

Årskurs: 7

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Demokrati och Diktatur

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om skillnaderna mellan demokratiska och diktatoriska styrelseskick samt att låta dem reflektera kring hur dessa system påverkar medborgarnas liv och rättigheter.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll avser att belysa skillnaderna mellan demokrati och diktatur, inklusive deras kännetecken, samt hur dessa styrelseskick påverkar medborgarnas liv och rättigheter.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva och ge exempel på skillnader mellan demokratiska och icke-demokratiska styrelseskick, och föra enkla resonemang om hur dessa system påverkar medborgarna.

Prov

Faktafrågor

1. Vilket av följande påståenden beskriver bäst vad demokrati innebär?

A) Makt till en eller ett fåtal individer.

B) Makt till folket.

C) Inga rättigheter för medborgarna.

D) Enbart påverkade av militären.

B) Makt till folket.

2. Vilken av följande länder är en demokrati?

- A) Nordkorea.
- B) Saudiarabien.
- C) Sverige.
- D) Kina.

C) Sverige.

3. Vad är ett kännetecken för en diktatur?

- A) Yttrandefrihet.
- B) Regelbundna val.
- C) Inskränkningar av medborgarnas rättigheter.
- D) Hög medborgerlig delaktighet.

C) Inskränkningar av medborgarnas rättigheter.

4. Vilket av följande är en typisk rättighet i en demokrati?

- A) Rätt till tortyr.
- B) Rätt till yttrandefrihet.
- C) Rätt till censur.
- D) Rätt till godtyckligt straff.

B) Rätt till yttrandefrihet.

5. Vad innebär valfrihet i en demokrati?

- A) Folket får välja sina ledare.
- B) Endast staten bestämmer.
- C) Ingen får rösta.
- D) Enbart militären väljer.

A) Folket får välja sina ledare.

6. Vilka inskränkningar kan förekomma i en diktatur?

- A) Ingen inskränkning av rättigheter.
- B) Ökad pressfrihet.
- C) Begränsad rösträtt och yttrandefrihet.
- D) Rätt att uttrycka åsikter fritt.

C) Begränsad rösträtt och yttrandefrihet.

7. Hur kan medborgarna delta i en demokrati?

- A) Genom att rösta i val.
- B) Genom att inte delta i valet.
- C) Genom att följa med i medier utan att delta.
- D) Genom att endast lyssna till ledarna.

A) Genom att rösta i val.

8. Vilket av följande är ett exempel på en diktatur?

- A) Sverige.
- B) Norge.
- C) Finland.
- D) Nordkorea.

D) Nordkorea.

9. Vilket påstående är sant om demokratins kännetecken?

- A) Medborgarna har få rättigheter.
- B) Regelbundna val sker.
- C) Ingen åsiktsfrihet finns.
- D) Ledarna är alltid arvsrättiga.

B) Regelbundna val sker.

10. Vad är en av de största farorna med en diktatur?

- A) Att alla röster hörs.

- B) Att media är fritt.
- C) Att rättigheten att protestera inskränks.
- D) Att folk väljer sina egna ledare.

C) Att rättigheten att protestera inskränks.

11. Hur påverkas medborgarnas liv i en demokrati?

- A) Förbjudet att delta i beslut.
- B) Full frihet och delaktighet.
- C) Ingen transparens i processen.
- D) Ingen möjlighet att påverka.

B) Full frihet och delaktighet.

12. Vilket av följande är en rättighet skyddad av demokrati?

- A) Rätt att straffa oliktankande.
- B) Rätt till röstning.
- C) Rätt till spionage.
- D) Rätt till censur.

B) Rätt till röstning.

13. I en diktatur, hur styrs landet oftast?

- A) Genom folkets röster.
- B) Genom en vald president.
- C) Genom militärens beslut.
- D) Genom en demokratisk process.

C) Genom militärens beslut.

14. Vad krävs för att en demokrati ska fungera effektivt?

- A) Att medborgarna inte deltar.
- B) Att medborgarna är informerade och deltar i processer.

C) Att en person ensam tar beslut.

D) Att val inte hålls.

B) Att medborgarna är informerade och deltar i processer.

15. Vilket av följande påståenden är sant om diktaturer?

A) De tillåter allmänna val.

B) De skyddar mänskliga rättigheter.

C) De har ofta stark centraliserad makt.

D) De främjar yttrandefrihet.

C) De har ofta stark centraliserad makt.

Resonerande frågor

1. Diskutera skillnaderna mellan demokrati och diktatur. Syftet är att få eleverna att reflektera och tänka kritiskt kring styrelseskickens påverkan.

2. Hur påverkar medborgarnas engagemang demokratin? Denna fråga ger eleverna möjlighet att reflektera över vikten av medborgarnas delaktighet.

3. Vilka är de potentiella konsekvenserna av att leva i en diktatur? Här får eleverna chansen att uttrycka hur diktaturer kan påverka människors liv.

4. På vilket sätt kan medier spela en roll i demokratiska och diktatoriska system? Frågan öppnar för diskussion om mediers påverkan på samhällssystem.

5. Ge exempel på olika former av demokrati och hur de fungerar. Eleverna ska kunna jämföra olika demokratiformer för djupare förståelse.

6. Hur kan historiska exempel illustrera skillnaderna mellan demokrati och diktatur? Detta ger möjligheter att koppla teori till praktiska exempel.

7. Vilka åtgärder kan vidtas för att skydda demokratin och förhindra en diktatur? Denna fråga uppmuntrar till en reflektion kring hur demokratin kan bevaras.

8. Varför är det viktigt att förstå skillnaderna mellan demokrati och diktatur i dagens samhälle? Eleverna får en chans att koppla ämnet till nutiden och utvärdera sin egen förståelse.

Bedömning

Faktafrågor: Varje fråga ger 1 poäng.

Resonerande frågor: Varje fråga ger 2 poäng.

För betyg E krävs totalt 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)